

ja l'escalabornada. I després, obre 'ls braços i canta perquè la poleixin les cançons.

N'hi ha que cerquen l'obra social d'un home en les idees que ha portat, i n'hi ha que no més veuen l'eina que ha fet servir. No miren que pot haver canviat l'ànima mateixa, sense engendrar-hi idees. I aquell gran cantador de la Natura 'rs ha purificat sense donar-nos l'evangelí de la nostra redempció. D'aleshores ençà 'l poble té una lleugeresa, una claretat d'ànima que no tenia abans. I l'eina potser s'ha rovellat mentrestant: qui sap si l'ha malmesa la pobra gent que l'ha usada.

L'art també redimeix: l'home que pots sentir-lo fonament és bó i és noble i sent les revoltes més santes i és més home. I pot-ser no hi ha hagut cap artista que hagi arrelat tant fondo en l'ànima dels seus. Diuen, pera fer-li mal, que 'l poble català, d'ençà que canta, no 's revolta. Mentida! No més s'ha apartat de la revolució espanyola. I com volieu que no ho fes, després de trobar-se, cantant, l'ànima propia?

Les tristeses de l'héroe català son les mateixes que avuy plora Catalunya. La carn el va enganyar: lo que 's veu amb els ulls, va temptar-li l'ànima. I el seu instint heroic li deixava una engunia aspra cada cop que cantava glories forasteres. Ell, que era tant bo, tant alegre, tant ingenuament sant, se tornava de sobte trist i sanguinari, tot seguint an els demès. Què voleu més tràgic que 'n Clavé fent de governador? Les seves filles, les cançons catalanes, ploraven a dins de la seva ànima, de veure'l tan trist.

A fóra aquest Clavé: volem el nostre. Canta, profeta! Canta la cançó alegre de la joventut de Catalunya! Tot caminant cap a la nostra llibertat, resarem les teves *flors de maig* i cantarem la teva salutació a les albes del dia. Companys de caminada, agenollem-nos.

I després de fer oració an el que va encarnar totes les nostres virtuts i els nostres vicis, aixequem-nos altre cop i marxem cap a la descoberta dels profetes que han de venir.

PERE COROMINAS

L'obra d'en Clavé

Quan l'arpa dels humils polsà la Poesia,
ses notes de dolor vibraren per l'espai,
i el geni d'en Clavé, que d'art i amor vivia,
serví de torna-veu per no oblidar-les mai.

Com arbre cor-secat, el poble s'aclofava,
cedint al fort impuls d'un aire corruptor;
més quan l'excels Clavé va dur la nova sava,
reverdejà i florí, creixent amb abundor.

Ell fou qui asserenà la pensa enterbolida
boï presentant als ulls dels heroes del treball
una auba am cants d'auells, un sol expandint vida,
i un cel esperçat i clar com un mirall.

IGNASI IGLESÍAS

LA OBRA DE CLAVÉ

TENE la obra de Clavé una importancia desconocida de muchos. No es solamente artística: es también social. Mejor dicho: es más social que artística.

Clavé al formar las sociedades corales de Cataluña reunió legiones de hombres que comulgaron desde entonces en un ideal de belleza; si antes entonaban cancioncillas insignificantes ó inmorales, exóticas, pues no había aquí quien encarnara en cantos la poesía de nuestra tierra, al aparecer el poeta-músico catalán esos hombres abrieron el alma á más elevados ideales y sus canciones tornáronse bellas y fuertes como la Naturaleza que las inspirara.

* * *

La obra de Clavé fué obra de amor: unió los trabajadores y enseñóles á amar. Recogió los sufrimientos que palpitaban en sus almas y en la lira del poeta trocáronse en vibraciones de entusiasmo y esperanza: fué obra de fé. Compu-so *Gloria á España* y *Los Nets dels Almogàvers* y despertó en los corazones la exaltación del sentimiento de amor á España y Cataluña: fué obra de patria.